

ISSN 1816-031X
№6/2006

BIOMEDICAL AND BIOSOCIAL ANTHROPOLOGY

*Official Journal of the International Academy of Integrative Anthropology
Founded by the International Academy of Integrative Anthropology and Vinnytsia
National Pyrogov Memorial Medical University in 2003*

- Editor-in-chief** – Moroz V.M. (Vinnytsia)
- First assistant editor** – Aleksina L.A. (Saint-Petersburg)
- Assistants editor** – Kornetov N.A. (Tomsk)
– Nikolaev V.G. (Krasnoyarsk)
- Executive secretary** – Gunas I.V. (Vinnytsia)
- Secretary** – Datsenko G.V. (Vinnytsia)

Editorial board:

Bobryk I.I. (Kyiv), Chaikovsky Yu.B. (Kyiv), Karimov M.K. (Hudzhand), Kovesnikov V.G. (Luhansk), Kazakov V.N. (Donetsk), Kolesnikov L.L. (Moscow), Lupyr V.M. (Kharkiv), Martirosov E.G. (Moscow), Scrypnikov N.S. (Poltava), Tegako L.I. (Minsk), Halberg F. (Minneapolis), Serheta I.V. (Vinnytsia), Shaparenko P.P. (Vinnytsia), Schedrina A.G. (Novosibirsk)

Editorial council:

Babanin A.A. (Simferopol), Bictimirov T.Z. (Ulyanovsk), Bilyk V.D. (Vinnytsia), Bobin V.V. (Kharkiv), Dgebuadze M.A. (Tbilisi), Jhuchenko S.P. (Vinnytsia), Kaarma H.T. (Tartu), Koynosov P.G. (Tumen), Kosourov A.K. (Saint-Petersburg), Lobko P.I. (Minsk), Nikityuk D.B. (Moscow), Orlov V.V. (Perm), Pishak V.P. (Chernivtsi), Podkhomutnicov V.M. (Novokuznetsk), Popov V.L. (Saint-Petersburg), Protsek O.G. (Vinnytsia), Sokolov V.V. (Rostov-on-Don), Fedonyuk Ya.I. (Ternopil), Shutz Yu. (Munster)

*The journal is printed in printinghouse
of Vinnytsia National N.I. Pyrogov Memorial
Medical University*

Periodicity of publication is 2 times a year

Editors adress:

*Pyrogov str., 56,
Vinnytsia, Ukraine, 21018
Phone: (043-2) 43-94-11
Fax: (043-2) 46-55-30
E-mail: datsenko@vnmnu.vinnica.ua*

ков, Ж.Д. Кобалава, С.Н. Терещенко и др. // Терапевтический архив.- 2000.- №4.- С. 27-30.
Свищенко Е.П., Коваленко В.Н. Гипертоническая болезнь. Вторичные гипертонии.- Киев: "Либідь".-

2002.- С.2-7.
Старжинська О.Л., Жебель О.Л. Особливості перебігу гіпертонічної хвороби у чоловіків з різними генотипами рецептора ангіотензину II 1-го типу // Biomedical and Biosocial

Anthropology.- 2005.- №4.- С. 171-177.

Young Mok Yang. Molecular and cytogenetic findings in 46,XX males // Home journal of the Korean society of Medical genetic.- 2003.- Vol.2, №1.- P. 34-36.

УДК: 616-073.75:611.94:613.1:612.656:575.191

КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ РЕНТГЕНОАТОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТОВЩИНИ ЩІЛЬНОЇ КІСТКОВОЇ РЕЧОВИНИ ПО ВЕРХНЬОМУ КОНТУРУ РЕБЕР З АНТРОПОМЕТРИЧНИМИ І СОМАТОТИПОЛОГІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ ОБОХ СТАТЕЙ

Ясько В.В.

Науково-дослідний центр Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, 21018, Україна)

Резюме. Проведено дослідження по визначенню кореляційних зв'язків рентгеноанатомічних параметрів щільної кісткової речовини по верхньому контуру ребер з антропометричними і соматотипологічними показниками у практично здорових міських юнаків і дівчат мешканців Подільського регіону України. При аналізі кореляцій встановлено, що у юнаків практично в усіх випадках частота і сила достовірних кореляцій набагато більша, ніж у дівчат. У юнаків найбільш часті достовірні кореляційні зв'язки встановлені для II, III і IV ребер, у дівчат - із поперечними розмірами тіла.

Ключові слова: ребро, антропологічні показники, соматотип, кореляційні зв'язки, юнацький вік.

Summary. The investigation was conducted to determine correlative relations between radioanatomic indices of solid bone substance by the upper rib border and anthropometric and somatotypologic indices in normal urban young men and women, residents of Podilsk region of Ukraine. The analysis of correlations revealed the higher rate and intensity of significant correlations in men than in women practically in all cases. In young men the most frequent correlations were established for the ribs II, III and IV, and in young women - with longitudinal body measurements.

Key words: rib, anthropologic indices, somatotype, correlative relations, young adults.

Вступ

Використання антропометричних показників досить розповсюджено у клінічній медицині і при судово-медичній експертизі. Так, наприклад, кожному хворому, що поступає на лікування до стаціонару, вимірюють зріст та масу тіла. У педіатричній практиці такі показники як окружність голови, грудної клітки, плеча разом із зростом та масою тіла є достовірними ознаками фізичного розвитку дитини [Майданник, Дадакіна, 1993]. В судово-медичній практиці, в першу чергу, визначають групові ознаки (видову приналежність, стать, вік, расу, расовий тип та ін.), а потім виявляють індивідуальні особливості. Відмінності зовнішніх умов веде до несхожості темпів вікових змін у різних людей - до розходження календарного та біологічного віку [Пиголкин, 2003].

Проте захоплення складними лабораторними та інструментальними методами призвело до поступового зниження використання даних антропометрії в діагностиці різних патологічних станів і захворювань. Моделювання належних нормальних показників розмірів органів може широко використовуватись у діагностичних цілях [Stella et al., 1993; Aicardi et al., 1999]. Наявність расових, популяційних, вікових і статевих відмінностей у людини [Watanabe et al., 1997], вплив антропометрич-

них показників, віку та статі на щільність кісткової тканини [Якименко та ін., 2002; Savoca et al., 2001; Beiseigel et al., 2002], робить актуальними пошуки відносних стандартів для жителів Подільського регіону України.

Метою нашого дослідження було визначити кореляційні зв'язки рентгеноанатомічних показників товщини щільної кісткової речовини по верхньому контуру ребер з антропометричними та соматотипологічними показниками у практично здорових міських мешканців юнацького віку різної статі.

Матеріали та методи

У відповідності з метою дослідження нами на базі науково-дослідного центру Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (загально-університетська тематика "Розробка нормативних критеріїв здоров'я різних вікових та статевих груп населення на основі вивчення антропо-генетичних та фізіологічних характеристик організму з метою визначення маркерів мультифакторіальних захворювань") було відібрано 187 практично здорових осіб міських мешканців Подільського регіону України юнацького віку 94 юнака (17-21 років) та 93 дівчини (16-20 років), (вік на-

Таблиця 1. Кореляції антропометричних і соматотипологічних показників із товщиною щільної речовини по верхньому контуру ребер у юнаків.

	RH_D_1	RH_D_2	RH_D_3	RH_D_4	RH_S_1	RH_S_2	RH_S_3	RH_S_4
W	-0,08	0,31	0,33	0,41	0,21	0,33	0,33	0,41
H	-0,23	-0,06	0,24	0,17	0,16	0,04	0,14	0,22
S	-0,19	0,13	0,37	0,39	0,20	0,16	0,30	0,36
ATND	-0,17	-0,02	0,09	0,12	0,22	0,12	0,08	0,12
ATL	-0,06	-0,01	0,07	0,03	0,32	0,16	0,07	0,08
ATPL	-0,15	0,01	0,09	0,12	0,20	0,16	0,10	0,15
ATP	0,05	0,10	0,07	0,18	0,16	0,13	0,09	0,16
ATV	-0,31	-0,13	0,21	0,20	0,21	0,10	0,15	0,23
EPPL	-0,17	0,07	0,15	0,25	0,14	0,05	0,23	0,24
EPPR	-0,18	0,25	0,26	0,25	0,23	0,29	0,31	0,37
EPB	-0,10	0,18	0,18	0,19	0,14	0,16	0,12	0,21
EPG	-0,21	0,17	0,27	0,33	0,21	0,27	0,25	0,32
OBPL	0,02	0,35	0,35	0,44	0,11	0,28	0,37	0,40
OBPL1	-0,01	0,39	0,39	0,50	0,05	0,31	0,39	0,44
OBPR1	-0,11	0,30	0,32	0,41	0,18	0,28	0,39	0,41
OBPR2	-0,04	0,30	0,35	0,38	0,21	0,19	0,34	0,34
OBV	-0,02	0,24	0,32	0,36	0,08	0,23	0,29	0,40
OBG1	-0,11	0,19	0,30	0,28	0,16	0,27	0,22	0,32
OBG2	0,04	0,14	0,09	0,16	0,26	0,12	0,17	0,17
OBSH	-0,12	0,28	0,38	0,42	0,13	0,28	0,35	0,41
OBT	0,00	0,23	0,30	0,31	0,16	0,27	0,22	0,33
OBVB	0,01	0,27	0,29	0,32	0,30	0,30	0,29	0,38
OBK	-0,06	0,24	0,35	0,30	0,20	0,20	0,34	0,30
OBS	0,13	0,19	0,31	0,24	0,36	0,24	0,37	0,32
OBGK1	0,18	0,17	0,21	0,36	0,24	0,22	0,26	0,17
OBGK2	-0,10	0,27	0,34	0,35	0,08	0,32	0,37	0,38
OBGK3	-0,09	0,26	0,38	0,37	0,04	0,33	0,36	0,44
PSG	-0,03	0,24	0,26	0,18	0,09	0,23	0,22	0,26
PNG	-0,33	0,16	0,27	0,20	-0,05	0,27	0,22	0,33
SGK	-0,05	0,05	0,15	0,06	0,02	0,11	0,24	0,11
ACR	0,02	0,17	0,21	0,13	0,22	0,17	0,15	0,26
SPIN	-0,18	0,31	0,32	0,23	0,09	0,27	0,24	0,32
CRIS	-0,20	0,21	0,23	0,22	-0,02	0,18	0,17	0,28
TROCH	-0,17	0,24	0,26	0,35	0,18	0,28	0,29	0,32
GZPL	-0,14	0,07	0,09	0,10	0,23	0,04	0,18	0,07
GPPL	-0,02	0,21	0,13	0,23	0,33	0,22	0,20	0,16
GPR	0,03	-0,01	0,01	0,10	0,20	-0,06	0,09	0,00
GL	-0,16	0,07	0,15	0,09	0,25	0,11	0,16	0,14
GGP	-0,19	0,12	0,17	0,19	0,21	0,08	0,14	0,22
GG	-0,14	0,11	0,17	0,18	0,17	0,15	0,21	0,20
GB	-0,14	0,19	0,21	0,15	0,11	0,14	0,17	0,20
GBD	-0,05	0,07	0,07	0,12	0,25	0,12	0,22	0,13
GGL	-0,02	0,17	0,10	0,18	0,19	0,13	0,21	0,17
FX	-0,15	0,11	0,18	0,13	0,22	0,12	0,20	0,16
MX	-0,03	0,30	0,27	0,30	0,00	0,18	0,26	0,30
LX	-0,02	-0,32	-0,27	-0,33	-0,01	-0,19	-0,26	-0,33
SOMAT	-0,13	-0,09	-0,13	-0,19	-0,04	-0,12	-0,12	-0,17
MM	-0,08	0,29	0,38	0,42	0,14	0,32	0,32	0,43
OM	-0,22	0,15	0,25	0,29	0,25	0,24	0,27	0,31
DM	-0,15	0,16	0,16	0,21	0,26	0,18	0,24	0,22
MA	0,01	0,36	0,36	0,47	0,10	0,32	0,37	0,43
SIR	-0,12	0,10	0,20	0,13	0,21	0,14	0,22	0,19

Примітка: тут і в подальшому цифри, що виділені жирним вказують на середню силу кореляції; цифри, що виділені напівжирним курсивом вказують на слабку кореляцію.

ведений у дужках, відповідає юнацькому періоду за схемою вікової періодизації онтогенезу людини, яка була прийнята на VII Всесоюзній конференції з проблем вікової морфології, фізіології та біохімії АПН СРСР [Ковешников, Никиток, 1992]. Контингент практично здорових осіб формувався за даними попереднього анкетування (відсутність скарг та хронічних захворювань в анамнезі) та результатами інструментальних та клініко-лабораторних обстежень.

По рентгенограмам органів грудної порожнини визначали RH_n - товщина щільної речовини по верхньому контуру ребер (задні відділи ребер); D - показник справа; S - показник зліва; 1-4 - порядковий номер ребра. Для оцінки особливостей будови тіла, нами було проведено антропометричне дослідження за В. Бунаком [1941] з соматотипуванням, за методом Heath-Carter [Heath, Carter, 1990] та визначення компонентного складу маси тіла, за методом Mateigka [1921]. Антропометричне дослідження включало визначення: W - маси тіла (кг); H - довжини тіла (см); S - площі поверхні тіла (м²); ATND - висоти надгрудинної точки (см); ATL - висоти лобкової точки (см); ATPL - висоти плечової точки (см); ATP - висоти пальцевої точки (см); ATV - висоти вертлюгової точки (см); EPPL - ширини дистального епіфіза плеча (см); EPPR - ширини дистального епіфіза передпліччя (см); EPB - ширини дистального епіфіза стегна (см); EPG - ширини дистального епіфіза гомілки (см); OBPL - обхвату плеча в напруженому стані (см); OBPL1 - обхвату плеча в спокійному стані (см); OBPR1 - обхвату передпліччя у верхній третині (см); OBPR2 - обхвату передпліччя у нижній третині (см); OBV - обхвату стегна (см); OBG1 - обхвату гомілки у верхній третині (см); OBG2 - обхвату гомілки у нижній третині (см); OBSh - обхвату шиї (см); OBT - обхвату талії (см); OBVB - обхвату стегон (см); OBK - обхвату кисті (см); OBS - обхвату стопи (см); OBGK1 - обхвату грудної клітки на вдиху (см); OBGK2 - обхвату грудної клітки на видиху (см); OBGK3 - обхвату грудної клітки в спокійному стані (см); PSG - поперечного середньогрудинного розміру (см); PNG - поперечного нижньогрудинного розмі-

ру (см); SGK - сагітального розміру грудної клітки (см); ACR - ширину плечей (см); SPIN - міжостьового розміру тазу (см); CRIS - міжгребневого розміру тазу (см); TROCH - міжвертлюгового розміру тазу (см); CONJ - зовнішній кон'югати (тільки для дівчаток) (см); GZPL - товщини шкірно-жирової складки на задній поверхні плеча (мм); GPPL - товщини шкірно-жирової складки на передній поверхні плеча (мм); GPR - товщини шкірно-жирової складки на передпліччі (мм); GL - товщини шкірно-жирової складки під лопаткою (мм); GGP - товщини шкірно-жирової складки на грудях (мм); GG - товщини шкірно-жирової складки на животі (мм); GB - товщини шкірно-жирової складки на боку (мм); GBD - товщина шкірно-жирової складки на стегні (мм); GGL - товщини шкірно-жирової складки на гомілці (мм).

Визначались такі соматотипологічні показники: FX - ендоморфний компонент соматотипу за Хіт-Картером (бал.); MX - мезоморфний компонент соматотипу за Хіт-Картером (бал.); LX - екторморфний компонент соматотипу за Хіт-Картером (бал.); SOMAT - тип соматотипу; MM - м'язова маса за Матейко (кг); OM - кісткова маса за Матейко (кг); DM - жирова маса за Матейко (кг). MA - м'язова маса за американським інститутом харчування (кг). SIR - жирова маса за Сірі (кг).

Статистичний аналіз отриманих результатів провели за допомогою стандартного програмного пакету "Statistica 5.5".

Результати. Обговорення

Встановлено, що габаритні розміри тіла (зріст, маса та площа поверхні тіла) у юнаків в більшості випадків достовірно корелюють з показниками товщини щільної речовини по верхньому контуру ребер (табл. 1, 2). Величини кореляції значно вищі у юнаків, ніж у дівчат, ці зв'язки прямі та мають

Таблиця 2. Кореляції антропометричних і соматотипологічних показників із товщиною щільної речовини по верхньому контуру ребер у дівчат.

	RH_D_1	RH_D_2	RH_D_3	RH_D_4	RH_S_1	RH_S_2	RH_S_3	RH_S_4
W	0,07	0,00	-0,12	-0,05	0,07	0,16	0,09	0,00
H	-0,19	0,11	0,13	0,08	0,15	0,13	0,26	0,09
S	0,14	0,08	0,03	0,02	0,10	0,18	0,04	-0,06
ATND	0,26	0,12	0,18	0,11	0,17	0,25	0,26	0,07
ATL	0,41	0,19	0,15	0,10	0,22	0,34	0,27	0,08
ATPL	0,34	0,22	0,24	0,20	0,26	0,32	0,30	0,10
ATP	0,18	0,05	0,06	0,00	0,07	0,05	0,05	-0,03
ATV	0,36	0,21	0,05	-0,02	0,19	0,18	0,07	-0,07
EPPL	0,02	-0,10	0,04	0,02	0,05	0,12	0,09	-0,01
EPPR	0,15	-0,11	-0,04	-0,03	0,20	0,05	-0,02	-0,06
EPB	-0,10	-0,05	-0,11	-0,03	-0,05	0,05	0,09	0,05
EPG	0,10	0,00	0,07	0,06	-0,03	0,06	0,11	0,05
OBPL	-0,04	0,06	-0,09	-0,07	-0,04	0,16	0,02	-0,02
OBPL1	-0,07	0,04	-0,12	-0,06	-0,04	0,12	0,00	0,02
OBPR1	0,02	0,04	-0,04	0,07	0,03	0,17	0,10	0,04
OBPR2	-0,04	-0,02	0,24	-0,03	0,17	0,05	0,11	0,03
OBBS	0,11	0,00	-0,05	-0,05	-0,04	0,09	0,00	0,02
OBG1	-0,01	0,03	-0,14	-0,06	-0,06	0,09	0,03	-0,01
OBG2	-0,09	0,02	-0,07	-0,09	-0,02	0,00	0,02	0,01
OBSH	0,23	0,12	-0,02	-0,13	0,06	0,15	0,07	-0,13
OBT	0,12	0,02	-0,13	-0,10	0,15	0,13	0,00	-0,05
OBBS	0,02	0,01	-0,15	-0,20	0,05	0,12	0,03	-0,08
OBK	0,10	0,16	0,18	0,14	0,05	0,24	0,27	0,13
OBS	0,20	0,18	0,15	0,09	0,18	0,20	0,27	0,05
OBGK1	0,27	0,06	0,07	0,08	0,08	0,15	0,12	-0,10
OBGK2	0,18	-0,01	0,02	0,05	0,05	0,10	0,07	-0,10
OBGK3	0,23	0,00	0,04	0,04	0,08	0,13	0,10	-0,11
PSG	0,00	0,00	-0,06	0,10	0,04	0,23	0,13	0,16
PNG	0,13	0,09	0,05	-0,07	0,07	0,13	0,02	0,03
SGK	0,22	-0,04	-0,05	0,00	0,02	0,02	0,04	-0,07
ACR	0,20	0,08	-0,10	-0,08	0,06	0,12	0,04	0,01
SPIN	0,08	0,12	0,13	-0,02	0,27	0,17	0,17	-0,03
CRIS	-0,06	-0,14	0,07	-0,04	0,00	0,01	0,10	-0,21
TROCH	0,03	-0,07	-0,01	-0,04	0,11	0,07	0,05	-0,10
CONJ	-0,04	0,15	-0,02	0,02	0,03	0,23	0,14	0,07
GZPL	-0,07	0,12	-0,03	-0,13	-0,09	0,14	0,01	-0,11
GPPL	-0,07	0,21	0,03	-0,16	-0,03	0,23	0,11	-0,06
GPR	-0,08	0,14	0,01	-0,18	-0,01	0,18	0,10	0,03
GL	0,02	0,18	0,02	-0,14	-0,06	0,20	0,08	-0,08
GGP	0,04	0,20	0,05	-0,09	0,03	0,22	0,08	-0,13
GG	0,23	0,15	0,06	-0,13	0,05	0,20	0,04	-0,12
GB	0,16	0,10	0,10	-0,12	0,03	0,20	0,02	-0,17
GBD	0,17	0,12	0,06	-0,08	-0,05	0,16	0,04	-0,14
GGL	0,18	0,20	0,10	-0,05	-0,10	0,22	0,08	-0,11
FX	0,07	0,16	0,06	-0,13	-0,04	0,22	0,06	-0,13
MX	-0,25	-0,11	-0,23	-0,16	-0,17	-0,05	-0,13	-0,07
LX	0,19	0,11	0,28	0,21	0,11	0,06	0,14	0,06
SOMAT	0,06	0,04	0,18	0,08	-0,08	-0,10	0,02	-0,04
MM	0,06	0,17	-0,10	0,07	0,04	0,17	0,02	0,22
OM	0,10	-0,03	0,07	0,05	0,07	0,18	0,15	0,02
DM	-0,06	0,19	0,25	-0,07	-0,18	0,09	0,23	-0,02
MA	0,08	0,08	-0,06	0,01	0,07	0,15	0,06	0,03
SIR	0,09	0,23	0,10	-0,11	-0,04	0,27	0,10	-0,09

середню силу у юнаків, а у дівчат тільки на третьому лівому ребрі прямі слабкі.

Привертають увагу прямі достовірні зв'язки середньої сили поздовжніх розмірів тіла у дівчат в першому ребрі справа, та в другому і третьому зліва, а також прямі слабкі кореляційні зв'язки цих показників в другому і третьому ребрах справа і з першого по третє зліва. У юнаків кореляції зустрічаються значно рідше - прямі середньої сили зв'язки з АТL першого ребра зліва та прямі слабкі з АТV першого та другого ребер зліва (табл. 1, 2).

У юнаків встановлені в більшості випадків слабкі прямі кореляційні зв'язки з показниками ширини тіла і тільки ЕРРР третього і четвертого ребер зліва, а також ЕРG обох четвертих ребер мають середньої сили прямі кореляційні зв'язки. У дівчат достовірні кореляційні зв'язки з цими параметрами відсутні (табл. 1, 2).

Встановлено, що у юнаків переважають прямі середньої сили і слабкі кореляційні зв'язки товщини щільної речовини по верхньому контуру ребер з обхватними розмірами тіла (табл. 1). На перших ребрах вони майже відсутні, на других ребрах переважають достовірні слабкі кореляційні зв'язки, а на третіх та четвертих ребрах - достовірні прямі середньої сили.

У юнаків спостерігаються окремі прямі зв'язки середньої сили в другому, третьому і четвертому ребрах справа та переважає в четвертому ребрі зліва, з поперековими розмірами тіла. Причому, в першому ребрі справа спостерігається зворотній середньої сили зв'язок з PNG, а зліва кореляційні зв'язки відсутні (табл. 1).

Привертає увагу, що практично відсутні прямі і зворотні достовірні кореляційні зв'язки у дівчат з обхватними і поперековими антропометричними розмірами (табл. 2). Прямі слабкі достовірні кореляційні зв'язки справа на першому ребрі - ОВGK1, на третьому - ОВРР2; а зліва на першому - SPIN, ОВK та PSG на другому, на третьому ребрі ОВK і ОВS. На четвертому

ребрі зліва визначається слабкий зворотній зв'язок з показником CRIS.

І у юнаків і у дівчат в більшості випадків відсутні достовірні кореляційні зв'язки з товщиною жирових складок, окрім прямих слабких зв'язків другого ребра зліва у дівчат та з третім ребром зліва у юнаків, а також середньої сили кореляційний зв'язок з GPPL на першому ребрі зліва (табл. 1, 2).

У юнаків привертає увагу достовірні зворотні слабкі і середньої сили кореляційні зв'язки із екоморфним компонентом соматотипу, інші зв'язки з соматотипологічними показниками мають прямі середньої сили і слабкі зв'язки (табл. 1). У дівчат спостерігаємо прямі слабкі поодинокі зв'язки (табл. 2).

Висновки та перспективи подальших розробок

1. При аналізі кореляційних зв'язків товщини щільної речовини по верхньому контуру ребер із антропометричними і соматотипологічними показниками встановлено, що у юнаків практично в усіх випадках частота і сила достовірних кореляцій набагато більша, ніж у дівчат.

2. У юнаків найбільш часті достовірні кореляційні зв'язки товщини щільної речовини по верхньому контуру ребер встановлені для другого, третього і четвертого ребер (більш виражені для третього і четвертого ребер).

3. У дівчат найбільш виражені достовірні слабкі і середньої сили кореляції із поздовжніми розмірами тіла.

Проведені дослідження стосовно взаємозв'язків товщини щільної речовини по верхньому контуру ребер з антропометричними та соматотипологічними показниками у юнаків і дівчат дозволить на різних етапах виявляти групи ризику серед юнаків з виникнення остеопороза і посиленої оссифікації; по встановленню віку і статі при судово-медичних експертизах.

Література

- Бунак В.В. Антропометрия. - М.: Учмедгиз Наркомпроса РСФСР, 1941.- 368 с.
- Ковешников В.Г., Никитюк Б.А. Медицинская антропология. - К.: Здоровье, 1992.- 200 с.
- Майданник В.Г., Дадакіна М.А. Фізичний та психічний розвиток дітей. - Київ, УДМУ.- 1993.- С. 12-20.
- Пиголкин Ю.И. Возрастная динамика костной ткани и ее значение в судебно-медицинской практике установления возраста // Вестник Российской Академии мед. наук.- 2003.- №6.- С. 26-33.
- Якименко О.О., Дець В.В., Грабовська О.А. Зміни щільності кісткової тканини у чоловіків залежно від віку // Одеськ. мед. ж.- 2002.- №1.- С. 100-102; 133-134.
- Beiseigel J., Nickols-Richardson S. Anthropometrics, bone mineral density, and dietary intake in a group of young adult females // Family and Consum. Sci. Res. J.- 2002.- 30, №3.- P. 404-423.
- Influenza dei parametri antropometrici sulla densita ossea. Correlazioni con eta e sesso / S. Savoca, R. Pignatello, L.G. Nardo et al. // Minerva ginecol.- 2001.- Vol.53, №2.- P. 77-85.
- Matiegka J. The testing of physical effeciency // Amer. J. Phys. Antropol.- 1921.- Vol.2, №3.- P. 25-38.
- Medical and legal general problems connected with the assessment of individual chronological age through the determination of biological age / G. Aicardi, M. Vignolo, E. Di Battista, et al. // Acta med. auxol.- 1999.- Vol.31, №2.- P. 45-53.
- Stella S.M., Giunta S., Di Cianni G. The pancreas in diabetes mellitus. The echographic aspects // Radiol. Med.- 1993.- Vol.85, №1-2.- P. 70-74.
- Watanabe I., Todani T., Noda T. Standart splenic volume in children and young adults measures from CT images // Surg. Today.- 1997.- Vol.27, №8.- P. 726-728.

CONTENT

ORIGINAL ARTICLES

Небесна З.М., Волков К.С. Ультраструктурні зміни фільтраційного бар'єру нирок при експериментальній термічній травмі за умов закриття рани ліофілізованими ксенодермотрансплантатами	1
Ясінська О.В. Особливості системного й органного реагування пероксидного окиснення білків на дію гіпобаричної пілоксії та різної довжини фотоперіоду у статевонезрілих самців щурів	3
Шапаренко П.П., Ермольєв В.О., Мазченко В.Ф., Шевченко В.М., Шипіцина О.В., Яцик Н.В. Вікові особливості соматичного, функціонального і статевого розвитку вінницьких школярів в підлітковому віці	5
Погоріла І.В., Жебель В.М. Нові підходи до формування груп ризику відносно виникнення гіпертонічної хвороби шляхом орієнтовного визначення генотипу рецепторів до ангіотензину II першого типу за допомогою індивідуальних пальцевих візерунків	14
Ясько В.В. Кореляційні зв'язки рентгеноанатомічних показників товщини щільної кісткової речовини по верхньому контуру ребер з антропометричними і соматотипологічними показниками у осіб юнацького віку обох статей	17
Андрейченко Т.М., Голубчикова І.М., Гудзь О.В., Кондратенко В.А., Роїк О.М., Петрашенко Н.П. Токсиколого-гігієнічна характеристика та обґрунтування безпечних умов використання протипедиккульозного лосьйону "Локодин"	21
Белік Н.В., Брухнова Л.С. Актуальність визначення індивідуальних нормативних ехометричних показників внутрішніх органів черевної порожнини	25
Бідненко С.І., Лютко О.Б., Озерянська Н.М., Румянцева Г.М. Метицилінрезистентні стафілококи (MRSA) в етіології сучасної кістково-гнійної інфекції та їх чутливість до антибактеріальних препаратів	29
Дикий І.Л., Філімонова Н.І., Гейдеріх О.Г., Шакун О.А., Остапенко В.М. Деякі аспекти створення комплексних антимікробних препаратів з антиселективними властивостями	32
Андрейченко Т.М., Глуховцов А.В., Голубчикова І.М., Кондратенко В.А., Роїк О.М., Хіміч Т.В. Дезінфекційні властивості та безпека дезінфекційного засобу "Біонол-Форте"	35
Батрак О.А., Завада Н.П., Рябова І.С., Штикер Л.Г., Руденко С.С., Волков А.О. Вивчення чутливості до антибіотиків мікроорганізмів, культивованих на поживному середовищі, отриманому із еритроцитарної маси крові	41
Дикий І.Л., Філімонова Н.І., Гейдеріх О.Г. Імунобіологічні властивості натрієвої солі сульфооксифеназину синьогнійної палички	44
Дмитрієв Д.В., Откаленко Ю.К., Откаленко Н.Ю., Дмитрієва К.Ю., Липко П.М., Липко М.Р. Досвід антибактеріальної терапії нозокоміальних пневмоній в умовах відділення інтенсивної терапії	46
Флегонтова В.В., Гайдаш І.С., Тимошенко В.В., Казімірко Н.К., Шанько В.М. Оцінка клінічного ефекту Лісобакту і Амізону при лікуванні хворих на хронічний пародонтит з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки	48
Голубчикова І.М. Оцінка ризику хлорактивних дезінфекційних засобів під час дезінфекції поверхонь	50
Горовий В.І., Головенко В.П., Сапсай А.О., Кулаковська О.В. Застосування Фурамагу для профілактики інфекцій сечових шляхів при ендоуретральній електростимуляції шийки сечового міхура у жінок із стресовим нетриманням сечі	53
Горовий В.І., Головенко В.П., Потєха Ю.Б., Головенко Ю.В., Фірцак В.Є. Досвід використання Бетадину (повідону-йоду) для обробки операційного поля при урологічних операціях	55
Граб'юк І.М., Палій В.Г. Перспективи застосування нового вітчизняного антисептичного препарату Горостен в профілактиці стоматологічних захворювань	56
Ісакова Н.М., Шувалов С.М., Рибалко С.Л., Киніна О.С. Визначення інтерференогенної активності антибіотиків та амізона при лікуванні хворих на гнійно-запальні процеси щелепно-лицевої ділянки	59
Іванова М.А. Декасан в леченні експериментальної гнійної інфекції	61
Іванова С.А., Титаренко Н.В., Дацюк О.І. Нозокоміальний кандидоз при гострому деструктивному панкреатиті	64
Кондратюк В.М., Толстанов О.К. Антисептична обробка шкіри як чинник профілактики катетер-асоційованих інфекцій	67
Ковальчук В.П. Характеристика арсеналу антисептичних засобів, зареєстрованих в Україні	71
Ковальчук В.П., Горносталь О.І., Граб'юк І.М. Характеристика властивостей мікробних контамінантів готових лікарських форм біглюконату хлоргексидину	77
Кременчуцький Г.М., Юргель Л.Г., Вальчук С.І., Турлюн С.А., Бицький В.В., Крушинська Т.Ю., Кошова І.П., Степанський Д.О., Хілько Л.А., Кондратьєв А.Ю. Вплив галогенів на антагоністичну активність аерококів	79

ISSN 1816-031X
№6/2006

Biomedical and Biosocial Anthropology 2006; №6

Biomedical and Biosocial Anthropology
Рецензуємий журнал

Технічний редактор В.Р. Чехова
Художній редактор В.О. Чайковський
Технічний редактор О.П. Віштак

Здано до набору 10.05.2006 р. Підписано до друку 22.05.2006 р. Формат 84x120 1/16.
Друк офсетний. Замовлення № 422. Тираж 600

Вінниця. Друкарня ВНМУ, Пирогова, 56